

Samenvatting

De gemeente neemt deel aan het vervolgonderzoek naar de ontwikkeling van een regionaal warmtenet in Zuid-Limburg, omdat dit een belangrijke bijdrage kan leveren om in 2050 klimaatneutraal te zijn. Gemeenten hebben de taak om aan alternatieven voor de verwarming van de gebouwde omgeving te werken. Daarbij is de verwachting dat de Wet collectieve warmte gaat bepalen dat een nieuw warmtenet vanwege de nutsfunctie in meerderheid in eigendom van publieke partijen moet komen. In Zuid-Limburg blijkt de restwarmte van de bedrijven op het Chemelot-complex genoeg om 25 tot 40% van de woningvoorraad in Zuid-Limburg te verwarmen. De hoge temperatuur restwarmte wordt dan de bron van een regionaal warmtenet waardoor warm water stroomt dat de gebouwde omgeving kan verwarmen. In de komende periode willen de (regionale) gemeenten, Provincie Limburg en Enpuls Warmte Infra, dochterbedrijf van Enexis, onderzoeken hoe zij concrete afspraken kunnen maken voor de realisatie van een regionaal warmtenet.

Beslispunten

1. Deel te nemen aan fase 2 van Warmtenet Zuid-Limburg conform het Procesplan voor fase 2 WZL en hiertoe de Samenwerkingsovereenkomst fase 2 WZL aan te gaan;
2. De gevraagde financiële bijdrage (€ 45.000 excl. btw) en personele inzet (0,5 fte) voor fase 2 WZL binnen het uitvoeringsprogramma energie- en warmtetransitie 2023-2026 beschikbaar te stellen;
3. Gemeente Sittard-Geleen te mandateren als budgethouder voor fase 2 WZL conform de samenwerkingsovereenkomst voor fase 2 WZL.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 26 september 2023:

Conform

1. Aanleiding

In het Klimaatakkoord is overeengekomen dat Nederland in 2050 klimaatneutraal moet zijn. Meer dan 90% van de woningen en gebouwen wordt in Nederland nog met aardgas verwarmd. Om de doelstelling van 2050 te halen moet Nederland stapsgewijs van het aardgas af. Voor 2030 is de doelstelling een CO₂-reductie van 30%.

Gemeenten hebben de regierol om de gebouwde omgeving aardgasvrij te maken. Een goed alternatief voor aardgas is verwarming met een warmtenet. Bij bovengemeentelijke warmtebronnen wordt door regionale gemeenten gezamenlijk onderzocht hoe deze benut kunnen worden voor de verwarming van de gebouwde omgeving. In Zuid-Limburg blijkt de restwarmte van de bedrijven op het Chemelot-complex genoeg om 25 tot 40% van de woningvoorraad in Zuid-Limburg te verwarmen. De hoge temperatuur restwarmte wordt dan de bron van een regionaal warmtenet waardoor warm water stroomt dat de gebouwde omgeving kan verwarmen.

Op 1 januari 2023 is het project Warmtenet Zuid-Limburg ("WZL") van start gegaan om onderzoek te doen naar mogelijke samenwerkingsvormen en samenwerkingspartners voor de realisatie van een regionaal warmtenet. Dit initiatief is voortgekomen uit de sub RES regio Zuid-Limburg en heeft een zelfstandig stuurgroep. In de afgelopen acht maanden zijn 35 belanghebbende partijen en mogelijke partners gesproken en daarnaast is onderzoek gedaan naar onder andere warmtebronnen, risico's en financieringsmogelijkheden. Dit heeft geleid tot een Position paper WZL en Eindrapport fase 1 WZL. De werkgroep heeft aan de stuurgroep voorgesteld om in een volgende fase te onderzoeken hoe de samenwerking tussen (regionale) gemeenten, Provincie Limburg en Enpuls Warmte Infra, dochtermaatschappij van Enexis, concreet vorm kan krijgen in de vorm van een ontwikkelovereenkomst. Hiervoor is Procesplan fase 2 WZL en een Samenwerkingsovereenkomst fase 2 WZL opgesteld. Op basis van de genoemde documenten heeft de stuurgroep op 13 september 2023 positief besloten op het voorstel. Om het besluit van de stuurgroep door iedere organisatie afzonderlijk te laten bekrachtigen wordt het besluit aan uw college voorgelegd. Hierover gaat dit voorstel.

2. Context

In oktober 2022 heeft de Minister van Energie en Klimaat bepaald dat (nieuwe) warmtenetten alleen gegund mogen worden aan warmtebedrijven die voor een meerderheidsaandeel in publieke handen zijn, omdat warmtenetten worden beschouwd als vitale infrastructuur. Dit besluit moet landen in de nieuwe Wet collectieve warmte (Wcw). De huidige demissionaire status van het kabinet betekent dat het wetgevingsproces van de Wcw vertraging op gaat lopen. In de Tweede Kamer is echter breed draagvlak voor het beoogde publieke eigendom van warmtenetten.

Om invulling te geven aan de regierol in de warmtetransitie moeten gemeenten een Transitievisie Warmte en gedetailleerde wijkuitvoeringsplannen opstellen waarin zij de route bepalen om uiteindelijk in 2050 aardgasvrij te zijn. In de Transitievisie Warmte 2021 zet Maastricht voor de periode tot 2030 onder andere in op warmtenetten, mede omdat uit onderzoek is gebleken dat voor warmtenetten unieke kansen liggen op hergebruik van de restwarmte afkomstig van Chemelot. De verkenning van de samenwerking voor een regionaal warmtenet is onderdeel van het Uitvoeringsprogramma Energie- en Warmtetransitie 2023-2026, zoals vastgesteld door uw college op 14 maart 2023. De in dit voorstel gevraagde financiële bijdrage en personele capaciteit zijn hierin opgenomen.

3. Gewenste situatie

Om aan de landelijke doelstellingen voor 2030 (30% reductie CO₂-uitstoot) en 2050 (aardgasvrij) voor de gebouwde omgeving te werken is in het uitvoeringsprogramma de verkenning van een regionaal warmtenet opgenomen. Door deelname van Maastricht aan fase 2 wordt een volgende stap gezet in de richting van een regionaal warmtenet, dat een significante rol kan spelen in de doelstelling van CO₂-reductie en uiteindelijk aardgasvrij krijgen van de gebouwde omgeving in Zuid-Limburg. Voor wijken in Maastricht wordt een warmtenet een belangrijk alternatief voor aardgas.

Fase 1 van WZL stond in het teken van kwartiermaken. In fase 2 willen de gemeenten Sittard-Geleen, Beek, Stein, Meerssen, Maastricht, Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, de Provincie Limburg en Enpuls Warmte Infra onderzoeken welke concrete afspraken ze kunnen maken voor de ontwikkeling van een regionaal warmtenet. De afspraken moeten onder andere gaan over de scope van de eerste ontwikkeling, de regie van gemeenten, duurzaamheid, de bedrijfsvoering, de governance en financiering. Dit wordt vastgelegd in een ontwikkelovereenkomst die ziet op de realisatie van het eerste deel van een regionaal warmtenet.

Voor fase 2 heeft de werkgroep het Procesplan fase 2 WZL en een concept samenwerkingsovereenkomst opgesteld. Deze overeenkomst is afgestemd met en akkoord bevonden door onze concernjurist. In de samenwerkingsovereenkomst wordt Sittard-Geleen als formele opdrachtgever benoemd en krijgt het mandaat om namens de andere partijen opdrachten te verstrekken. Zie hierover nr. 9 van deze nota.

Het besluit over deelname aan fase 2 gaat over een voorbereidende fase, waarbij een relatief kleine financiële bijdrage en personele capaciteit wordt gevraagd. De financiële middelen hiervoor zijn al gereserveerd in de klimaatbegroting. De besluitvorming om door te gaan met fase 2 betreft dus niet

een akkoord voor realisatie van een warmtenet en ook niet een akkoord voor de oprichting van een warmtebedrijf. Dit zijn wel doelstellingen waar naartoe wordt gewerkt, maar dit gebeurt in fases met elk hun eigen besluitmoment. Aan het eind van fase 2, waar deze nota betrekking op heeft, is er weer een go/no-go moment waarbij onze gemeente individueel besluit wel of niet verder mee te gaan in dit proces.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

De realisatie van WZL draagt significant bij aan de vermindering van de CO₂-uitstoot. Met de beschikbare restwarmte van Chemelot kan 25 tot 40% van de volledige woningvoorraad in Zuid-Limburg worden verwarmd. Door aansluiting op een warmtenet wordt voor deze woningen geen aardgas meer gebruikt.

5. Effect op de openbare ruimte

Voor dit voorstel nog niet van toepassing. Uiteindelijk impliceert de realisatie van een warmtenet de aanleg van een ondergronds leidingstel met bijbehorende voorzieningen en een aanvoer- en retourleiding. Voor de backup- en pieksetels van een warmtenet dienen bovengrondse voorzieningen te worden gerealiseerd.

6. Personeel en organisatie

De toegezegde capaciteit (0,5 fte) voor fase 2 kan binnen het uitvoeringsprogramma energie- en warmtetransitie 2023-2026 worden ingevuld.

7. Informatiemanagement en automatisering (incl. Smart City)

Niet van toepassing.

8. Financiën

Van Maastricht wordt een bijdrage van € 45.000 exclusief btw gevraagd. Dit bedrag komt ten laste van het uitvoeringsprogramma energie- en warmtetransitie 2023-2026 (pijler Gebouwde omgeving). Van Provincie Limburg, de gemeenten Heerlen en Sittard-Geleen en Enpuls wordt eenzelfde bijdrage gevraagd. Voor de gemeenten Beek, Stein, Meerssen, Beekdaelen, Brunssum, Kerkrade en Landgraaf bedraagt het bedrag van deelname € 25.000 exclusief btw.

9. Aanbestedingen

De inhuur van in ieder geval een onafhankelijke procesmanager en een technisch specialist warmtenetten zal worden aanbesteed, waarbij gemeente Sittard-Geleen zal optreden als formeel opdrachtgever. Een en ander zoals vastgelegd in de Samenwerkingsovereenkomst fase 2 WZL.

10. Participatie tot heden

Op 24 mei 2023 vond voor de gemeenteraad een gezamenlijke informatiebijeenkomst met de gemeente Meerssen plaats. De raad zal medio 2024 moeten besluiten over de inhoud van een ontwikkelovereenkomst. Ter voorbereiding op deze besluitvorming zal er in fase 2 in ieder geval één nieuwe raadsinformatiebijeenkomst worden georganiseerd. Op dit moment is hiervoor dinsdag 14 november 2023 gereserveerd.

11. Voorstel

1. Deel te nemen aan fase 2 van Warmtenet Zuid-Limburg conform het Procesplan voor fase 2 WZL en hiertoe de Samenwerkingsovereenkomst fase 2 WZL aan te gaan;
2. De gevraagde financiële bijdrage (€ 45.000 excl. btw) en personele inzet (0,5 fte) voor fase 2 WZL binnen het uitvoeringsprogramma energie- en warmtetransitie 2023-2026 beschikbaar te stellen;
3. Gemeente Sittard-Geleen te mandateren als budgethouder voor fase 2 WZL conform de samenwerkingsovereenkomst voor fase 2 WZL.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Fase 2 vindt plaats in de periode van 1 oktober 2023 tot circa medio 2024. Het volgende moment dat besluitvorming aan uw college wordt voorgelegd is naar verwachting in het tweede kwartaal van 2024. Deze besluitvorming gaat dan over het al dan niet ondertekenen van een ontwikkelovereenkomst.